

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun final draft -versio. HUOM.! Versio voi poiketa alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroinnin, typografian ja kuvituksen osalta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ollanketo, A. & Roininen, M. (2018). Kuinka kansainväliset opiskelijat saadaan työllistymään? *AMK-lehti/UAS journal*, no 2.

URL: <https://uasjournal.fi/2-2018/kuinka-kansainvaliset-opiskelijat-saadaan-tyollistymaan/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a final draft of the original publication. NB. The self-archived version may differ from the original in pagination, typographical details and illustrations.

To cite this, use the original publication:

Ollanketo, A. & Roininen, M. (2018). Kuinka kansainväliset opiskelijat saadaan työllistymään? *AMK-lehti/UAS journal*, no 2.

URL: <https://uasjournal.fi/2-2018/kuinka-kansainvaliset-opiskelijat-saadaan-tyollistymaan/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Kuinka kansainväliset opiskelijat saadaan työllistymään?

Anna Ollanketo, Tradenomi (yamk) ja projektipäällikkö, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, anna.ollanketo@xamk.fi

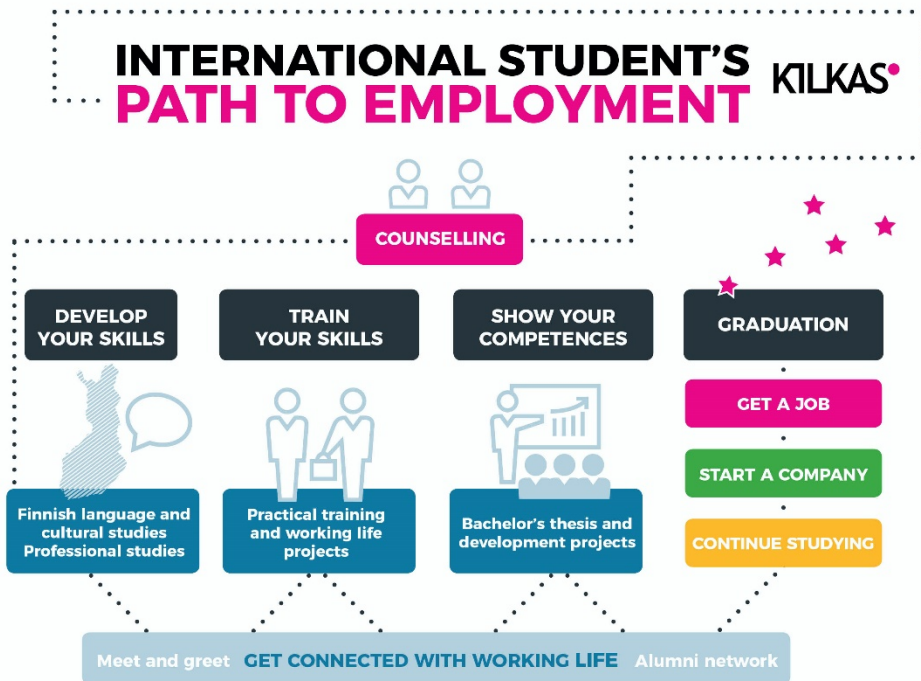
Milla Roininen, VTM ja hankeasiantuntija, Turun ammattikorkeakoulu, milla.roininen@turkuamk.fi

Kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita halutaan entistä tuloksellisemmin integroida Suomen työmarkkinoille ja yhteiskuntaan. Kilkas – *Kilpailukykyä ja kasvua ulkomaalaisten ammattikorkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämisestä* – hankkeen tavoitteena oli rakentaa kaikki ammattikorkeakouluja palveleva toimintamalli ulkomaalaisen korkeakouluopiskelijan työllistymisen edistämiseen Suomessa. Hanke on rahoitettu Euroopan sosiaalirahastosta.

KILKAS-hanketta koordinoi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk), ja se muodosti verkoston yhdessä Oulun, Seinäjoen, Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulujen kanssa. Hankkeessa ammattikorkeakoulut tekivät omia paikallisia kokeiluja ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi erityisesti liiketalouden opiskelijoiden parissa. Samaan aikaan kansallisessa työryhmässä prosessoitiin yhteistä toimintamallia.

TOIMINTAMALLI JA KETTERÄT KOKEILUT

KILKAS-toimintamallin (www.xamk.fi/kilkas) kohderyhmänä ovat kansainväliset tutkinto-opiskelijat ja ammattikorkeakoulujen henkilökunta. Mallin opiskelijoille suunnatussa englanninkielisessä versiossa (<https://www.xamk.fi/kilkaseng>) kannustetaan ja ohjataan opiskelijaa kiinnittämään huomiota työllistymiseen opintojen alusta saakka (kuvio 1). Toimintamallin avulla opiskelijalle kerrotaan suomen kielen opintojen tärkeydestä, verkostoitumisesta Suomessa, työharjoittelusta, työelämäprojekteista, urasuunnittelusta ja mahdollisuuksista työllistyä Suomessa. Kaikkien opiskelijoiden tavoitteena ei ole työllistyä suomalaiseen yritykseen heti ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen, minkä vuoksi heille on kerrottu myös mahdollisuudesta perustaa yritys ja jatkaa opintoja. Mallin on kuvattu ammattikorkeakoulututkintoa suorittaville ulkomaalaisille opiskelijoille, mutta sitä voi hyödyntää myös eri tutkintoasteilla.

Kuvio 1. Englanninkielinen KILKAS-toimintamalli kansainvälisille opiskelijoille.

Mallin suomenkielisessä versiossa (kuvio 2) kuvataan opiskelijan opintopolku, jossa tuetaan opiskelijan integroitumista ja työllistymistä Suomeen. Malli toimii työkaluna ohjaus- ja opetustyötä tekeville tukemalla koulutusohjelmasuunnittelua, opiskelijan opinto- ja uraohjausta ja työelämäyhteistyön kytkemistä opintoihin koko opiskeluprosessin ajaksi.

Kuvio 2. Suomenkielinen KILKAS-toimintamalli opetus- ja ohjaushenkilöstön tueksi.

Toimintamalliin kuuluvissa ketterissä kokeiluissa on kuvattu paikallisia työllistymistä edistäviä toimenpiteitä, joita ammattikorkeakouluissa tehtiin hankkeen aikana. Onnistunut kokeilu oli esimerkiksi Career path – kansainvälisen opiskelijan polku työllistymiseen Suomessa, jossa paikalliset asiantuntijat TE-toimistosta, Uusyrityskeskuksesta, kehittämissyhtiöstä ja yrityksistä pitivät tietoiskuja työnhakemisesta, yrityksen perustamisesta, yrityksen rekrytointiprosesseista sekä alueen yritysraakenteesta ja suhdanteista (www.xamk.fi/kilkas).

Uraohjauksen ketterässä kokeilussa, Job mentor -ohjelmassa, suomalaiset opiskelijat perehdyttivät kansainväliä opiskelijoita. Ohjelman tavoitteena oli perehdyttää kansainväliset opiskelijat suomalaiseen työkuulttuuriin sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työnhakemisesta, palkkauksesta ja työsuhteen solmimisesta. Job mentor -ohjelma antoi mahdollisuuden tavata ja verkostoitua suomalaisten kanssa sekä kehittää itseään suomalaisille työmarkkinoille. Mentorin avulla voi myös vahvistaa suomen kielen taitoa. (Järvinen, Ollanketo, Siitonen, 81-83.)

Erilaiset suomen kielen opetukseen liittyvät kokeilut olivat myös hyvin menestyksekkäitä. Turun ammattikorkeakoulun Business Finnish Communication -kurssilla haastettiin opiskelijoita pelien ja simulaatioiden avulla tutustumaan omiin vahvuuksiin ja suomalaisen työelämän piirteisiin. Opettajien kokemusten mukaan kurssi onnistui hyvin, koska opiskelijat olivat erittäin motivoituneita ja aktiivisia. Suomen kielen oppimisen kannalta tärkeintä olisi nivoa kielen opiskelu osaksi alan opintoja ja kaikkia opintojen vaiheita (Kivivuori & Sandberg 2018,15-23.)

VERKOSTOIDU! HELPOMMIN SANOTTU KUIN TEHTY

Työharjoitteluun, kehittämisprojekteihin ja opinnäytteisiin liittyvistä ketteristä kokeilusta on löydettävissä yksi yhteinen nimittäjä, joka vaikuttaa ennakoivan opiskelijan työllistymistä. Tämä nimittäjä on verkostoituminen. Tarkemmin ottaen verkostoituminen oman alan yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa opiskelua. Yritysten kehittämisprojekteja voi hankkeistaa oppimistehtäviksi ja opinnäytetöiksi.

Alumnitoiminnan kehittäminen liittyi läheisesti verkostoitumiseen. Alumnitoiminnan kokeiluista Tampereella ja Turussa opittiin se, että tarvitaan sekä koko ammattikorkeakoulun tasolla yhteisesti koordinoimaa alumnitoimintaa että tutkinto-ohjelmien omaa yhteistyötä. Tämän lisäksi on hyvä pitää mielessä, että kaikkia valmistuneita ei saada mukaan alumneiksi, joten on tärkeää panostaa aktiivisiin alumneihin, jotta verkosto pysyy elävänä. (Hopeela, Le Grand, Tuomala 2018, 65-71.)

Verkostoitumisen tavoitetta tukee myös Opetushallituksen (2016) toteuttama Uutta osaamista pk-yrityksiin -hanke, jossa kartoitettiin sitä, miten ja miksi suomalaiset pienet ja keskisuuret yritykset hyödyntävät kansainvälistä osaamista ja millaisia esteitä hyödyntämisen tiellä on. Tuloksista käy ilmi, että koulutusorganisaatioiden tulisi viestiä kv-osaajien rekrytoinnin hyödyistä yrityksille entistä tehokkaammin ja tukea kansainvälisiä opiskelijoita myös itse yhteydenotoissa yrityksiin. Eräs suurimmista syistä siihen, miksi pk-yrityksissä ei ole ollut kv-osaajia on se, etteivät he ole hakeneet pk-yrityksiin. (Uutta osaamista pk-yrityksiin 2017.)

Verkostoituminen liittyy moniin eri toimintoihin ja tekemiseen. Käytännössä verkostoituminen voi tuntua yksilölle vaikealta – etenkin toisesta maasta tulleena. Tämän vuoksi tarvitaan ammattikorkeakouluilta verkostoitumista tukevia rakenteita: yritysvierailuja, alumnitapahtumia, asiantuntijaluennoitsijoita työelämästä ja kehittämisprojekteja kaikissa opintojen vaiheissa. Jatkossa lisää panostusta tarvitaan entistä räätälöidymmään uraohjaukseen opinnoista työelämään siirtymisen nivelvaiheessa.

LÄHTEET

KILKAS-toimintamalli. KILKAS – Kilpailukykyä ja kasvua ulkomaalaisten ammattikorkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämisestä <https://www.xamk.fi/kilkas>. Haettu 3.5.2018.

Hopeela J., Le Grand N. & Tuomala M. (2018). Developing alumni activities in Tampere and Turku Universities of Applied Sciences. Julkaisussa Ollanketo A. (toim.) (2018). Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistäminen. Toimintamalli ja ketteriä kokeiluja. XAMK kehittää 36. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Järvinen T., Ollanketo A., Siitonen M. (2018). Kokeiluja kansainvälisen opiskelijan uraohjauksessa. Julkaisussa Ollanketo A. (toim.) (2018). Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistäminen. Toimintamalli ja ketteriä kokeiluja. XAMK kehittää 36. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Kivivuori J. & Sandberg R. (2018). Positiivinen vire suomen kielen oppimisessa. Julkaisussa Ollanketo A. (toim.) (2018). Kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistäminen. Toimintamalli ja ketteriä kokeiluja. XAMK kehittää 36. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Uutta osaamista pk-yrityksiin (2017). Osataanko ulkomaalaisia opiskelijoita hyödyntää pienissä ja keskisuurissa yrityksissä? Raportti. Opetushallitus, Owl Group. www.uuttaosaamista.fi. Haettu 6.4.2018.

Asiasanat: kansainväliset opiskelijat, työllistyminen, toimintamalli, verkostoituminen, suomen kieli, alumnitoiminta, uraohjaus

Key words: international students, employment, model, networking, Finnish language, alumni activities, career counselling